

Miljøgodkendelse
af husdyrbruget
Understedvej 157A
9300 Sæby

§ 12, stk 2

Lovbekg. nr. 1486 af 4. december
2009 om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug

Dato for gyldighed
16. marts 2015

*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ikke teknisk resumé	3
1.2 Offentlighed	4
2 Generelle forhold	5
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen	5
2.2 Tidligere afgørelser efter husdyrloven	5
2.1 Beregning af dyreenheder (DE)	5
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	6
2.3 Gyldighed	6
2.4 Retsbeskyttelse	6
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	6
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	7
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv	7
3.2 Placering i landskabet	9
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	11
4.2 Fodring	13
4.3 Ensilage	14
4.4 Energi- og vandforbrug	14
4.5 Spildevand herunder regnvand	15
4.6 Affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier	15
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld	17
5 Gødningsproduktion og -håndtering	18
5.1 Gødningstyper og mængder	18
5.2 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	18
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	20
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget	20
6.2 Lugt	23

6.3	Fluer og skadedyr	25
6.4	Transport.....	25
6.5	Støj, støv og lys.....	27
7	Påvirkning fra arealerne.....	28
7.1	Udbringningsarealerne	28
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	29
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	29
7.4	Kvælstof til grundvand.....	32
7.5	Påvirkning af natur, Natura 2000 samt Bilag IV arter.....	35
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	38
8.1	Management og egenkontrol	39
8.2	Samlet vurdering vedrørende BAT på bedriften.....	40
9	Alternative løsninger og 0-alternativet	41
10	Bilag.....	42
10.1	Grundvandssædskifte	42
10.2	Situationsplan for anlæg på Volstruphedevej.....	43
10.3	Situationsplan for anlæg på Understedvej	44

DATABLAD

Titel:	§ 12, stk 2 Miljøgodkendelse
Dato for godkendelse:	16. marts 2015
J.nr.	14/3435
IT-ansøgning	Skema ID 62416, vers. 9 (aktuel ansøgning) Skema ID 64657, vers. 5 (perioden 01012007 til aktuel ansøgning)
Virksomhedens navn:	Tangen
CVR-nr:	30645766
CHR-nr:	88015
Ejendomsnummer:	813-183832
Matr. nr:	5a, Ørvad Gde., Hørby
Adresse:	Understedvej 157A, 9300 Sæby Volstruphedevej 54, 9300 Sæby
Ansøger:	John Bjørn Breum Flyvholm Understedvej 157A, 9300 Sæby Telefon: 2328 9391 Mail: john@flyvholmnet.dk
Konsulent:	Bodil U. Jørgensen, LandboNord Mail: buj@landbonord.dk Telefon: 9624 2599
Kommunens sagsbehandler:	Anne Marie Henriksen Mail: anmh@frederikshavn.dk
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus Allé 100 9900 Frederikshavn tlf. +45 9845 5000 ff@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

John Bjørn Breum Flyvholm, Understedvej 157A, 9300 Sæby har søgt om en miljøgodkendelse for ejendommen Understedvej 157A, 9300 Sæby. Ejendommen Understedvej 157A består af to anlæg der ligger med en afstand på ca. 1.700 meter (luftlinje). De to anlæg er henholdsvis Volstruphedevej 54 og Understedvej 157A. Der søges om ændringer / udvidelse på begge anlæg. Idet der er tale om én ejendom med ét ejendomsnummer, meddeles der en samlet godkendelse for hele ejendommen.

Der er søgt om nedenstående projekt:

- Samlet søges der om en udvidelse fra 301,16 DE¹ (dyreenheder) til fremover 363,52 DE.
- På Understedvej 157A søges der om en udvidelse af svineproduktionen fra 800 årssøer, 1.000 smågrise (9-32 kg) og 805 slagtesvin (32-107 kg) til fremover 1.000 årssøer, 1.000 smågrise (9-32 kg) og 805 slagtesvin (32-107 kg). I forbindelse med udvidelsen forlænges den eksisterende drægtighedsstald med ca. 25 meter.
- På Understedvej 157A skal der desuden etableres en ammekvægproduktion på 10 ammekøer (> 600 kg) med tilhørende opdræt.
- På Volstruphedevej 54 opretholdes husdyrproduktionen på 2.500 smågrise (9-32 kg) og 2.500 slagtesvin (32 – 106 kg).

Miljøgodkendelsen omfatter desuden alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 30645766.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 25. februar 2014.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af produktionen på Understedvej 157A, 9300 Sæby vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug² samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelse. Det vurderes at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse er der givet en § 16 godkendelse af arealerne knyttet til CVR 7431 2519, Karupvej 36, 9300 Sæby.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Frederikshavn Kommune.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

¹ Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

² Lovbekg. nr. 1486 af 04-12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer.

DEN MAKSIMALE HUSDYRPRODUKTION (VILKÅR 1 OG 2)

G4 -SÆDSKIFTE I NITRATFØLSOMT INDVINDINGSOPLAND (VILKÅR 13)

VILKÅR OM EKSTRA EFTERAFGRØDDE (VILKÅR 12)

FODRINGSTILTAG (VILKÅR 3 OG 4)

1.2 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort på kommunens hjemmeside (www.frederikshavn.dk) i perioden fra den 20. august 2014 til den 5. september 2014. Der kom ingen bemærkninger til ansøgningen i den forbindelse.

Udkast til miljøgodkendelse eller orientering herom blev den 27. januar 2015 sendt i høring hos naboer og andre berørte, skønnede parter i sagen samt ansøger selv. "Andre berørte" er fastlagt som ejendomme der ligger indenfor den vejledende konsekvenszone til de to anlæg. Det svarer til ejendomme indenfor en afstand af ca. 533 m fra anlægget på Understedvej og ejendommen indenfor en afstand på 400 meter fra anlægget på Volstruphedevej. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

I forbindelse med partshøringen kom der bemærkninger fra Frederikshavn Vand A/S. Frederikshavn Vand A/S er part i sagen, idet godkendelsen omfatter udbringningsarealer der ligger i indvindingsopland til vandværker. Frederikshavn Vand A/S vurderer, at der er en konflikt mellem udbringning af husdyrgødning i de pågældende områder og indvindingen af grundvand fra kildepladser ved Sæbygård og Ørnedal Vandværk.

Der er i godkendelsen stillet vilkår der sikrer, at projektet lever op til indsatsplanen for området. I forhold til beskyttelse af grundvand er godkendelsen dermed meddelt i overensstemmelse med bekendtgørelsens bilag 3 og indsatsplanen. Eventuelt yderligere tiltag til sikring af grundvandet skal jf. indsatsplanen ske gennem frivillige aftaler.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Understedvej 157A, 9300 Sæby, herunder også aktiviteter på anlægget på Volstruphedevej 54, 9300 Sæby.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. markplan, gødningsplan og kortbilag.

2.2 TIDLIGERE AFGØRELSER EFTER HUSDYRLOVEN

Der er tidligere meddelt følgende afgørelser efter husdyrloven til husdyrbruget:

- Afgørelse af 13. oktober 2011 efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 19d (konvertering af dyrehold)
- Afgørelse af 8. november 2011 efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 19f (fulde stalde)
- Afgørelse af 27. september 2013 om revurdering af miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 af 20. april 2005.

Første gang et husdyrbrug foretager godkendelsespligtige ændringer på husdyrbruget, og hvor ændringen/udvidelsen ikke kan adskilles fra eksisterende produktion, skal der meddeles en godkendelse af hele husdyrbruget. I den aktuelle sag er der Frederikshavn Kommunes vurdering at de ansøgte ændringer / udvidelser ikke kan adskilles fra den eksisterende produktion.

I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse er der i forhold til en række miljøpåvirkninger (herunder ammoniakdeposition og grundvand) foretaget en samlet vurdering af samtlige ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007. Dette er i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesloven.

2.1 BEREGNING AF DYREENHEDER (DE)

Ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Understedvej 157A, 9300 Sæby er indgivet til Frederikshavn Kommune i perioden fra den 1. oktober 2013 til den 30. september 2014. Husdyrbrugets størrelse samt vurderingen efter bilag 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er derfor beregnet efter omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsens³ afsnit G.

³ Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

I forhold til harmoniregler er husdyrbruget fra den 1. august 2014 omfattet af omregningsfaktorer fra husdyrgødningsbekendtgørelsens afsnit H. I det omfang omregningsfaktorer fra husdyrgødningsbekendtgørelsens afsnit H er anvendt i denne afgørelse fremgår det af teksten.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udskiftning af arealer der er omfattet af denne godkendelse skal anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest d. 1. august forud for det kommende dyrkningsår.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres.

2.4 RETSBESKYTTELSE

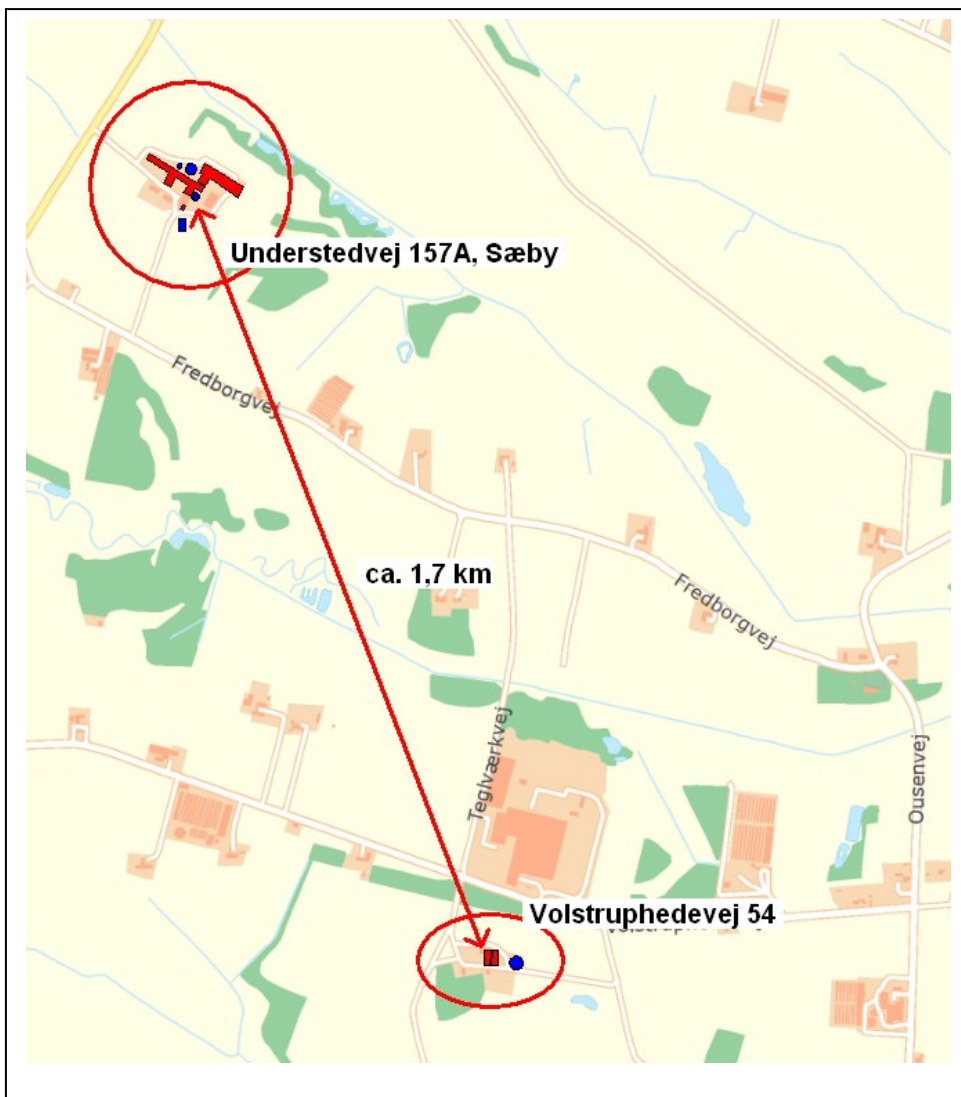
Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra denne godkendelse.

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Ejendommen Understedvej 157A består af to anlæg der ligger med en afstand på ca. 1.700 meter (luftlinje). De to anlæg er henholdsvis Volstruphedevej 54 og Understedvej 157A. Begge anlæg ligger i landzone.

FIGUR 1 PLACERING AF DE TO ANLÆG PÅ HUSDYRBRUGET

Anlægget Understedvej 157A

Anlægget på Understedvej 157A ligger med ca. 280 meter til nærmeste ejendom uden landbrugspligt. Der er over 700 meter til såvel samlet bebyggelse, som byzone eller område i landzone der i lokalplan er udlagt til beboelse o.lign.

Kommunen har vurderet, at afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 6 og § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt for anlægget på Understedvej 157A. Kommunen har desuden vurderet at det projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

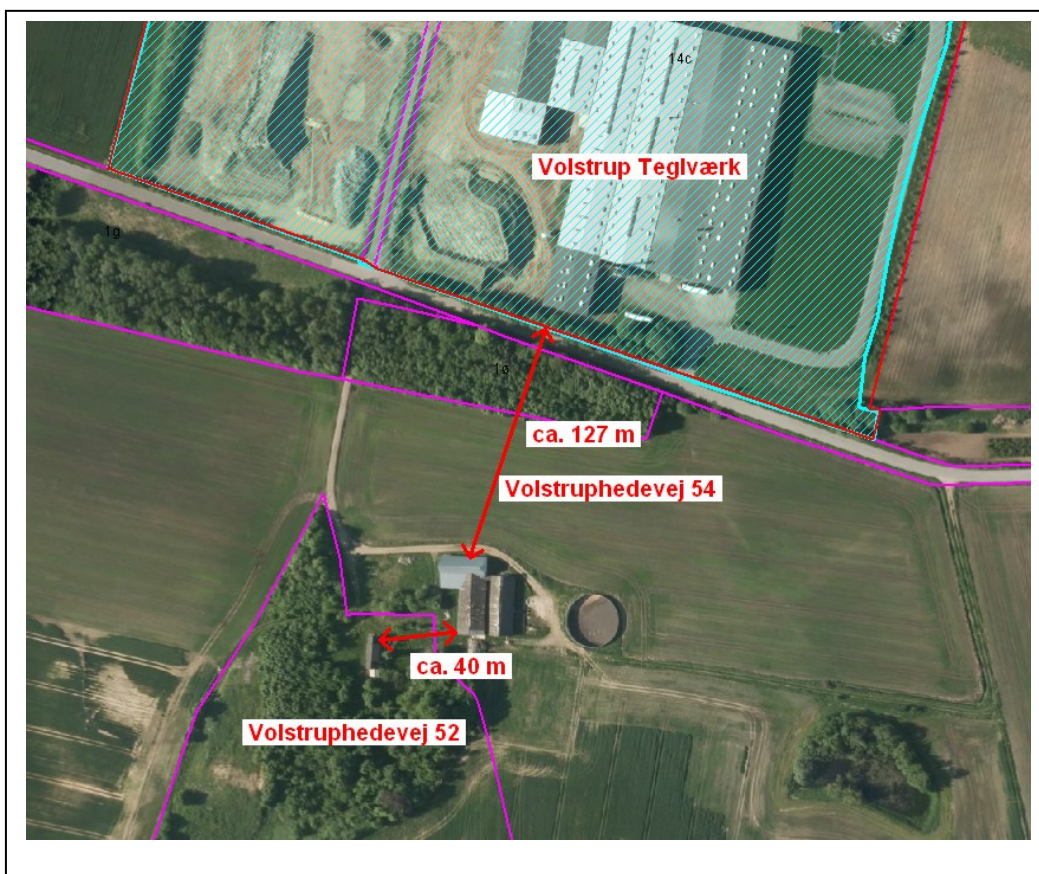
FIGUR 2 LOKALISERING AF EJENDOMMENS ANLÆG PÅ UNDERSTEDVEJ 157A

Anlægget Volstruphedevej 54

Anlægget på Volstruphedevej 54 var tidligere en selvstændig ejendom med egen beboelse. Beboelsen er efterfølgende skilt fra som en ny, selvstændig ejendom og produktionsanlægget lagt sammen med ejendommen Understedvej 157A.

Afstanden fra nabobeboelse til nærmeste staldanlæg på Volstruphedevej 54 er ca. 40 m. Jævnfør § 6 i husdyrloven⁴ er det ikke tilladt at foretage ændringer eller udvidelser af eksisterende husdyrbrug > 3 DE i en afstand af mindre end 50 meter fra en nabobeboelse såfremt ændringen medfører forøget forurening.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

FIGUR 3 LOKALISERING AF EJENDOMMENS ANLÆG PÅ VOLSTRUPHEDEVEJ 54

Gulvtypen i slagtesvinestalden var oprindelig fuldspaltegulv, men er nu ændret til drænet gulv + spalter (33/67). Nye lovkrav om dyrevelfærd medfører, at stalde med fuldspaltegulv inden 1. juli 2015 skal ændres til stier med delvis fast eller drænet gulv. Udskiftning eller ilægning af betonelementer med fast eller drænet gulv i dele af stiens spaltegulvsareal udløser som hovedregel ikke godkendelsespligt.

Der sker ingen ændringer i antallet af dyr på anlægget. Der er foretaget beregninger af lugt fra anlægget (se mere herom i afsnit 6.2) og der stilles vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer samt om minimering af nabogener. Det er samlet kommunens vurdering, at den ændrede gulvtype ikke medfører forøget forurening for nærmeste nabo.

Anlægget på Volstruphedevej 54 ligger ca. 127 meter fra et område der i kommuneplanen er udlagt til erhvervsområde i landzone (SAE.E.09.26). Området er samtidig omfattet af lokalplan (SAE.9.26.01 – Volstrup Teglværk). Kommuneplan og lokalplan er ikke til hinder for de planlagte ændringer på Volstruphedevej 54.

Anlægget overholder ikke afstandskrav til naboskel. Da der er tale om et eksisterende anlæg og der ikke foretages bygningsmæssige ændringer i forbindelse med den aktuelle ansøgning vurderes dette at være uden betydning.

Kommunen har desuden vurderet at anlægget ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Ejendommens anlæg ligger begge i område der i kommuneplanen 2009-2020 er udlagt til jordbrugsområde. Begge anlæg ligger udenfor områder der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landskab, værdifuldt kulturmiljø, større uforstyrret landskab, økologisk forbindelseslinje, geologisk beskyttelsesområde eller er geologisk interesseområde. Der er tale om et åbent landskab, præ-

get af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse, spredte beplantninger og en række naturarealer i tilknytning til området vandløb, herunder Sæby Å.

Anlægget på Understedvej 157A – hvor der foretages bygningsmæssige ændringer – ligger desuden udenfor nær- og fjernbeskyttelseszoner omkring kirker. Byggeriet placeres i umiddelbar tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og vurderes erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift.

Kommunen har vurderet at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige eller rekreative interesser i området og har ikke stillet yderligere vilkår.

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Det ansøgte dyrehold med tilhørende staldsystemer fremgår af Tabel 1. De enkelte staldafsnit fremgår af anlægstegningen der er vedlagt som bilag 2.

TABEL 1 SVINEHOLD PÅ ANLÆGGET UNDERSTEDVEJ 157A

Produktions- og staldtype	Korrektioner	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	Fravænningsvægt: 9,0 kg 30 smågrise/årsso	1.000	760	169,68
Årssøer, farestald, kassestier, delvist spaltegulv,	Fravænningsvægt: 9,0 kg 30 smågrise/årsso		240	73,21
Smågrise, toklimastald, delvist spaltegulv	9-32 kg	1.000	166	4,66
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	32-107 kg	805	200	22,36
Dyreenheder i alt	-	-	-	269,91

TABEL 2 SVINEHOLD PÅ ANLÆGGET VOLSTRUPHEDEVEJ 54

Produktions- og staldtype	Vægtgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Smågrise, toklimastald, delvist spaltegulv,	9-32 kg	2.500	500	11,64
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	32-106 kg	2.500	750	68,19
Dyreenheder i alt	-	-	-	79,83

TABEL 3 KVÆGHOLD PÅ ANLÆGGET VOLSTRUPHEDEVEJ 157A

Produktions- og staldtype	Vægt-/aldersgrænser	Afgræsning	Antal årsdyr/prod. dyr	DE
Ammekøer. Dybstrøelse (hele arealet)	> 600 kg	5 mdr. udenfor udbringningsarealet	10	7,14
Småkalve, 0-6 mdr., tung race Dybstrøelse (hele arealet)	0-6 mdr.	5 mdr. udenfor udbringningsarealet	3	0,81
Kvie/stud, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	6-27 mdr.	5 mdr. udenfor udbringningsarealet	8	4,0
Tyrekalve, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	40-220 kg	5 mdr. udenfor udbringningsarealet	5	0,59
Ungtyre, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	220-440 kg	5 mdr. udenfor udbringningsarealet	5	1,25
Dyreenheder i alt	-	-	-	13,79

I anlægget på Understedvej 157A ændres det eksisterende staldafsnit til drægtige søer fra dybstrøelse til delvis spaltegulv. Drægtighedsstalden forlænges med ca. 25 meter for at få plads til udvidelsen på 200 årssøer. Staldafsnit til smågrise og slagtesvin bevares uændret. Der etableres desuden en drivgang på siden af stalden. Dette gør det muligt at flytte grise fra et staldafsnit til et andet uden at skulle igennem andre staldafsnit.

Dyreholdet på Volstruphedevej 54 opretholdes uændret.

Der etableres en mindre ammekvægbesætning på anlægget Understedvej 157A. Kvæget skal afgræsse de naturarealer der befinder sig i umiddelbar nærhed af ejendommen og opstaldes i vinterhalvåret på dybstrøelse i ejendommens eksisterende bygninger.

Der er mekanisk ventilation i svinestalde på såvel Understedvej 157A som Volstruphedevej 54. Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende, og finder ikke anledning til at stille vilkår til ventilationen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Frederikshavn Kommunes vurdering af BAT for staldtyper og staldteknologi fremgår af miljøgodkendelsens kapitel 8. Kommunen tager i BAT-vurderingen udgangspunkt i Miljøstyrelsens principper bag de vejledende emissionsgrænseværdier. Ansøger kan godt vælge staldtyper eller teknologier, som isoleret set giver anledning til en større forurening, end hvis den mindst forurenende teknologi blev valgt. Dette kan lade sig gøre, hvis blot anlægget samlet set overholder de udledningskrav, som kommunen vurderer, er mulige på det aktuelle anlæg med baggrund i anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi. Den samlede vurdering af, om udledningskravene overholdes, fremgår af kapitel 8.

Der stilles følgende vilkår for drift af husdyrholdet:

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med ovenstående tabel. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE. Dyreholdet skal være placeret på de to anlæg, i overensstemmelse med ovenstående tabel.
2. Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter, placering af dyrehold, staldindretning eller andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.

4.2 FODRING

Ifølge ansøgningen fodres der med tørfoder på ejendommen. Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Ifølge ansøgningen tilsættes foderet syntetiske aminosyrer. Ved et at reducere proteinindholdet i foderet, samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer, undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen reduceres. Ved at reducere proteinindholdet i foderet reduceres grisenes vandoptagelse desuden hvilket igen reducerer mængden af gylle.

Det fremgår af ansøgningen at de anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved tilgængeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Fodring er anvendt som virkemiddel til reduktion af ammoniaktabet fra soholdet i projektet. Der er således (I IT-ansøgningen) foretaget en række korrektioner af foderforbrug samt af proteinindhold pr FE. Der stilles derfor en række vilkår vedrørende fodring for søer. For smågrise, slagtesvin og kvæg er der ikke foretaget korrektioner og der stilles derfor ikke vilkår i forhold til disse dyretyper.

Fodring er en af de teknologier, der kan benyttes til at overholde kommunens udledningsniveauer med baggrund i vurderingen af bedste tilgængelige teknologi (se kapitel 8). Som det fremgår af kapitel 8, overholder ansøgningen de udledningsniveauer, som kommunen har vurderet opnåelige ved anvendelsen af bedste tilgængelige teknologi.

3. Den totale mængde kvælstof ab dyr pr. år for **søer** skal være mindre end 21.832 kg N pr år.

Den totale mængde kvælstof pr. år beregnes efter følgende formel: antallet af årssøer X (((FE pr. årssø X g råprotein pr. FE) / 6250) – 1,98 – (antal fravænnede grise pr. årssø X fravænningsvægt X 0,0257))

4. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - a. Antal årssøer
 - b. Antal fravænnede grise pr. årssø
 - c. Fravænningsvægt
 - d. Foderforbrug pr. årssø
 - e. Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr FE i foderblandingerne for hhv. søer, smågrise og slagtesvin

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal ovenstående vilkår overholdes.

TABEL 4 FORUDSÆTNINGER FOR FODERVILKÅR

Parameter	Søer
Antal årssøer	1.000
G råprotein/FE	124,8 g
FE pr årsso	1.540
Fravænningsvægt for smågrise	9,0
Antal fravænnede smågrise	30

4.3 ENSILAGE

Der opbevares ikke ensilage på ejendommen.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ejendommens energi- og vandforbrug fremgår af tabel 5.

TABEL 5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Art	Forbrug/år
Dieselolie til traktorer m.v.	4.800 L
Fyringsolie	16.500 L
Elforbrug til maskiner, lys, ventilatorer m.v.	145.000 kWh
Vand til drikkevand og rengøring m.v.	5.300 m ³

Der er elforbrug til belysning, ventilation, foderanlæg m.v. Ifølge ansøgningen optimeres ventilationsanlægget løbende og indstillinger justeres. Der foretages desuden hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler, hvorved modstand i ventilationssystemet undgås. Der anvendes lavenergi-belysning og der er etableret sensorer på hovedparten af den udendørs belysning. I staldene slukkes lyste manuelt ved arbejdstids ophør og der er ikke lys i staldene om natten.

Der anvendes dieselolie til traktorer m.v. Begge ejendomme er tilsluttet offentligt vandværk.

Ifølge BREF-dokumentet er det med hensyn til reduktion af energiforbruget i svinestalde BAT at optimere ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde, herunder at undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppig rengøring og eftersyn af kanaler m.m.. Desuden er det BAT at anvende lavenergibelysning.

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vand- og energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår. Baggrunden for dette er ifølge Miljøstyrelsen, at disse elementer vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Kommunen har ud fra virksomhedens produktion og teknologivalg vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på reduktion af energi- og ressourceforbruget og at virksomheden dermed lever op til BAT. I forbindelse med kommende revurderinger af virksomheden vil spørgsmålet om anvendelsen af BAT blive et fast punkt. Kommunen vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til virksomhedens energi- og ressourceforbrug.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Afledning af spildevand fremgår af tabel 6.

TABEL 6 AFLEDNING AF SPILDEVAND

Afløb:	Årlig mængde	Afledning til:
Tagvand fra stalde	3.740 m ³	Nedsives via dræn til terræn

Ifølge ansøgningen er der ikke sanitært spildevand fra selve bedriften. Det er kommunens vurdering, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

5. Det er en forudsætning for det nye byggeri på Understedvej 157 A, at der opnås en særskilt nedsivningstilladelse for tagvand

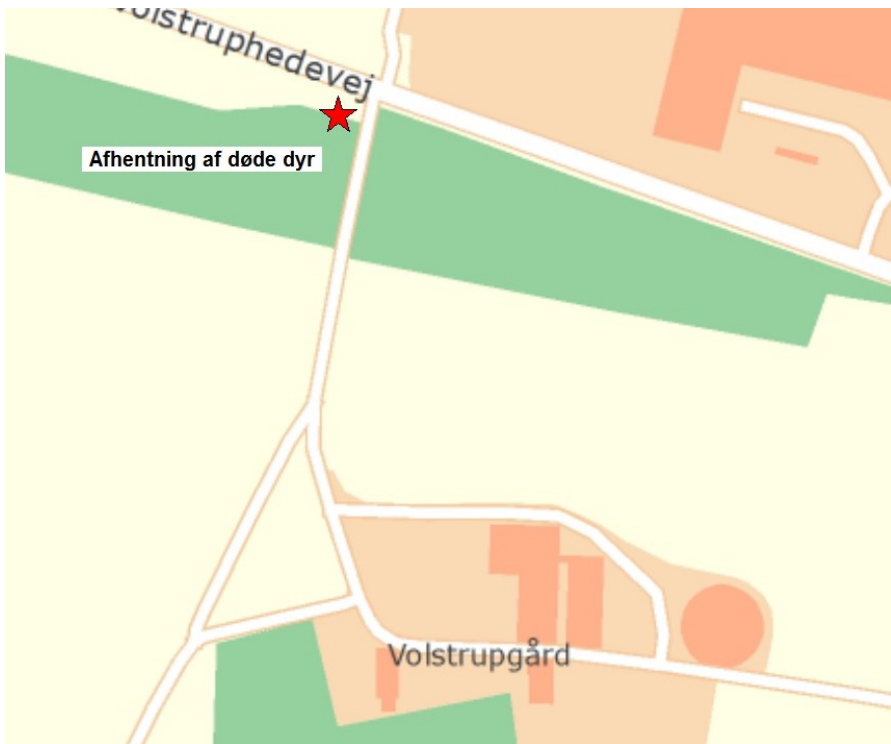
4.6 AFFALD, DØDE DYR, OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER

Ansøger har redegjort for nedenstående forhold omkring opbevaring og bortskaffelse af affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier.

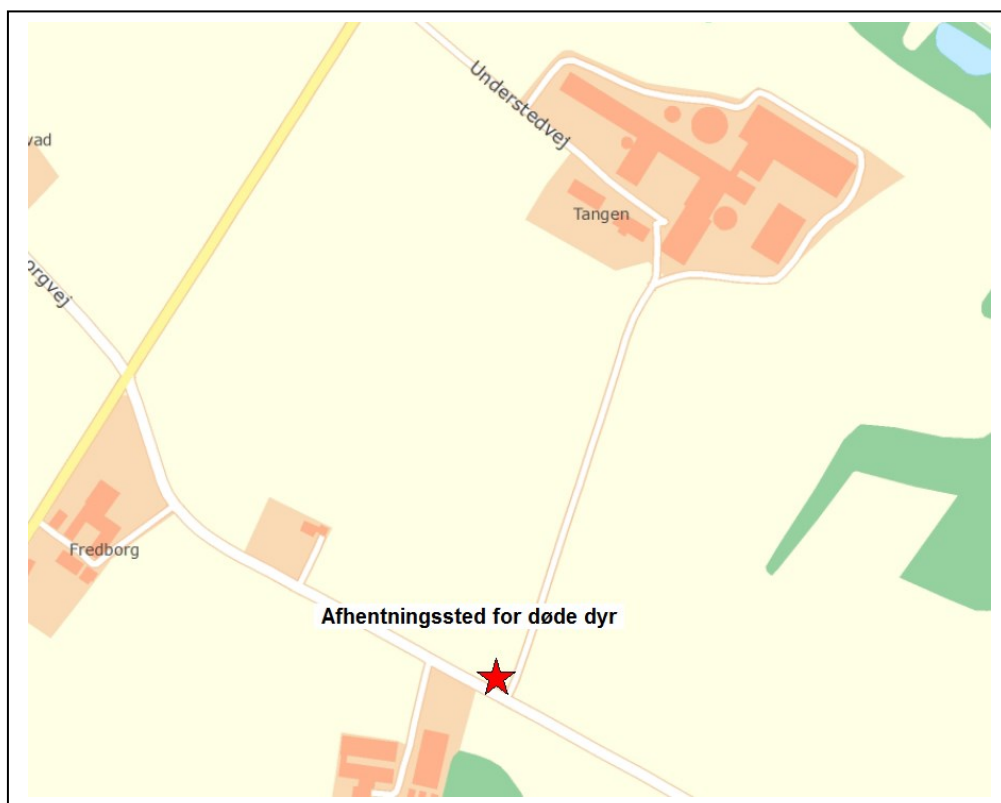
Spraydåser, lysstofrør og klinisk risikoaffald opbevares i teknikrum. Spildolie (i tromle), oliefiltre og tilsvarende opbevares i maskinhus. Papir og plastaffald opbevares i container.

Affald i form af plast, papir- og nylonsække, klinisk risikoaffald, emballage, spildolie, oliefiltre, akkumulatorer, dæk, lysstofrør med mere bortskaffes via den kommunale ordning. I visse tilfælde er det et værksted der håndterer bortskaffelsen af oliefiltre, spildolie, dæk o.lign. i forbindelse med service på maskiner. Der henvises i øvrigt til Frederikshavn Kommunes regulativ for erhvervsaffald der kan findes på kommunens hjemmeside (www.frederikshavn.dk).

Døde dyr opbevares i kølecontainer eller under kadaverkappe og bortskaffes gennem DAKA hver uge. Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af olie, kemikalier m.v. på virksomheden. Ligeledes vurderer kommunen bortskaffelsen af affald fra virksomheden sker på miljømæssig forsvarlig vis. Afhentningssted for døde dyr fremgår af figur 4 og 5.

FIGUR 4 AFHENTNING AF DØDE DYR – VOLSTRUPHEDEVEJ 54

FIGUR 5 AFHENTNING AF DØDE DYR - UNDERSTEDVEJ 157A

4.7 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Der kan være risiko for spild af gylle i forbindelse med pumpning til og fra gyllebeholdere. Derudover kan der være risiko for spild af kemikalier samt for spild af dieselolie ved påfyldning af dieseltank. Ved eventuel lækage af gyllebeholdere eller dieseltank kan der endvidere være risiko for spild.

Ifølge ansøger er der altid overvågning ved pumpning af gylle.

På bedriften er der udarbejdet beredskabsplaner for begge anlæg (henholdsvis Undersedvej 157A og Volstruphedevej 54). I beredskabsplanen er det beskrevet, hvilke forholdsregler, der skal tages i forbindelse med brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt ved transport af bekæmpelsesmidler.

Kommunen vurderer, at risikoen for uheld der kan skade det omgivende miljø er tilstrækkelig reduceret med de anførte tiltag samt følgende vilkår og finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Frederikshavn Kommune har konstateret at det generelle krav om at der skal udarbejdes en beredskabsplan er opfyldt. Det er imidlertid ansøgers eget ansvar at beredskabsplanen er anvendelig, tilgængelig og i det hele taget tager højde for de specifikke forhold der gør sig gældende på ejendommen.

6. Ejendommens beredskabsplan skal revideres årligt og være tilgængelig på bedriften.

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

I nedenstående tabel 7 ses en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

TABEL 7 PRODUCERET, MODTAGET OG AFSAT HUSDYRGØDNING

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle produceret på de to anlæg	28.897	7.699	349,73
Dybstrøelse (kvæg)	821	102	8,04
Produceret i alt	29.718	7.801	359,02
Svinegylle afsat til Henning Nielsen, Karupvej 36, 9300 Sæby. CVR: 74312519	- 8.940	- 2.382	- 108,20
Svinegylle afsat til Grøngas A/S, Allingedamvej 50, 9850 Hirtshals. CVR 26114179.	- 10.874	- 2.897	- 131,60
Afsat husdyrgødning i alt	- 19.841	- 5.279	- 239,8
I alt til udbringning på eget og lejet areal	9.904	2.522	117,97

Kvæggødning kan udbringes med op til 1,7 DE/ha på eget og lejet jord mens svinegylle kan udbringes med op til 1,4 DE/ha. Harmonikravet på egen jord er overholdt med det ansøgte projekt. På aftalearealerne kan der udbringes op til 1,4 DE/ha. Den resterende husdyrgødning afsættes til biogasanlægget Grøngas A/S, 9850 Hirtshals som der er indgået kontrakt med.

5.2 OPBEVARING OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Ejendommens opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning fremgår af nedenstående tabel 8.

TABEL 8 OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gylletank – Understedvej 157A	2.510	Flydelag
Gylletank – Understedvej 157A	400	Flydelag
Gylletank – Understedvej 157A	410	Flydelag
Gyllekanaler	550	-
Gylletank – Volstruphedevej 54	1.700	Flydelag
I alt	5.570	-

Jævnfør ovenstående er der en samlet kapacitet for flydende husdyrgødning på 5.570 m³ på ejendommen. Underforudsætning af at der afsættes godt 130 DE svinegylle til Grøngas A/S og at denne mængde husdyrgødning afsættes løbende er kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet overholdt.

Der er ingen af tankene der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ krav om alarmsystemer, beholderbarriere eller tilsvarende som følge af nærhed til vandløb. Tankene opfylder ifølge ansøger husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.09.2008) til pumper etc. og der udføres 10 års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt én gang årligt med henblik på inspektion og vedligeholdelse.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget.

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ifølge ansøger ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

I henhold til EU-kommissionens referencedokument om Bedst Anvendelig Teknologi (BAT) for svine- og fjerkræhold fra 2003 er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Med hensyn til udbringning af husdyrgødning er det ifølge BREF-dokumentet BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunen har samlet vurderet, at opbevaring samt udbringning af husdyrgødning lever op til kravet om anvendelse af BAT.

⁵ Bekendtgørelse nr. 853 af 30-06-2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., med senere ændringer

6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen (ID 62416, version 9) viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 3.903 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4.151 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 248 kg kvælstof pr. år. Set over hele perioden fra 1. januar 2007 og frem til den aktuelle ansøgning er der dog tale om et fald i ammoniakemissionen fra 4.315 kg N til 4.151 kg N (Beregnet i IT-ansøgning med ID 64657, version 5). Ammoniakemissionen er opgjort for den samlede bedrift og omfatter således både anlægget på Understedvej 157A og anlægget på Volstruphedevej 54.

Der er et generelt krav i Husdyrbrugsloven om, at der for miljøgodkendelser skal ske en 30 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder som udgangspunkt for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til udvidelsen på Understedvej 157 er dette reduktionskrav overholdt. Der er i miljøgodkendelsen stillet en række vilkår vedrørende dyrehold, staldd typer, fodring m.m. der er en forudsætning for at reduktionskravet er opfyldt.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har udpeget visse naturarealer og inddelt dem i 3 kategorier, samt angivet nogle beskyttelsesniveauer i forhold til de forskellige kategorier af natur, som skal overholdes i forbindelse med miljøgodkendelser. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven.

Naturvurdering

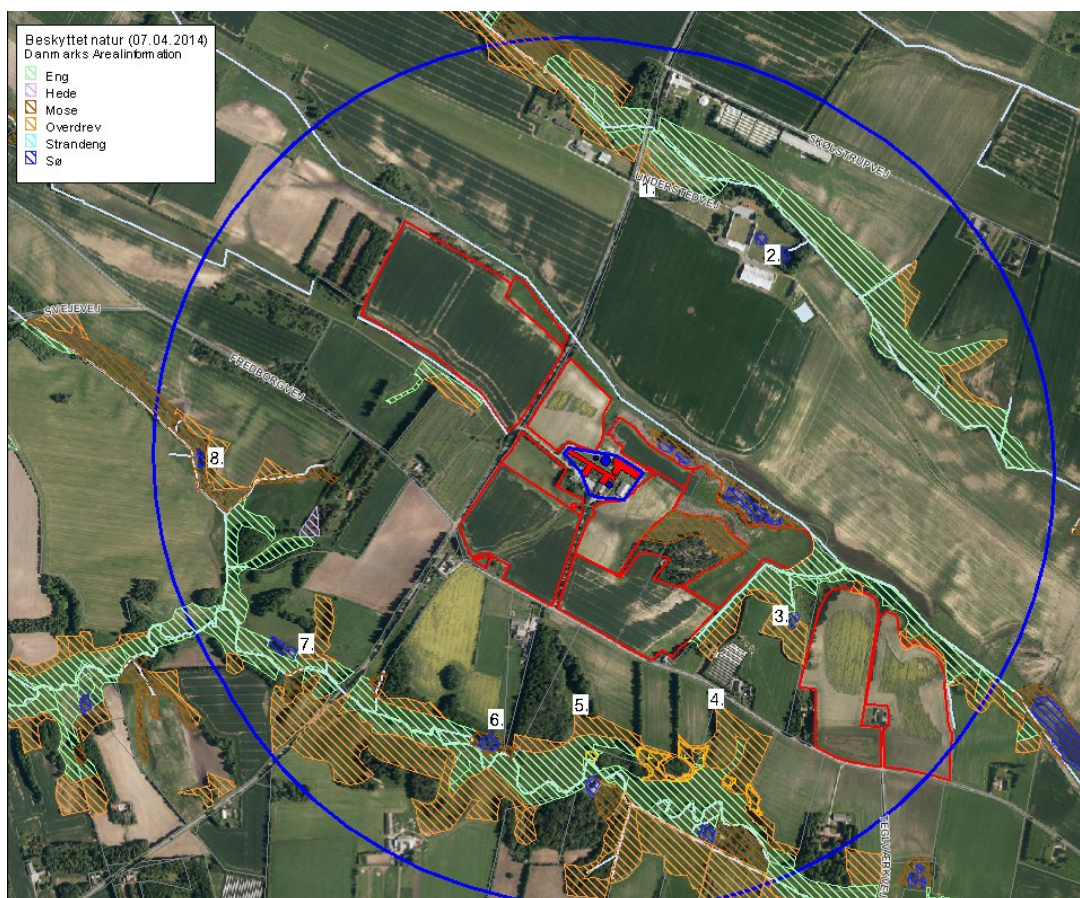
Miljøgodkendelsen angår to anlæg på samme ejendom. Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositioner på de nærmeste naturarealer til begge anlæg, samt til de naturarealer hvor der forventes at kunne være en problemstilling. På den baggrund er der foretaget en vurdering af hvilken kategori (1, 2, 3 eller øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3) de forskellige naturarealer hører til og til projektets naturpåvirkning generelt. Der er endvidere foretaget en besigtigelse af de relevante naturarealer.

Ifølge § 9 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelsens bilag 3 overholdes. Nedenstående tabel 9 og 10 viser kommunens beregninger af ammoniakdepositioner for de to anlæg.

TABEL 9 BEREGNING AF N-DEPOSITION TIL NATUR NÆRMEST ANLÆGGET PÅ UNDERSTEDVEJ 157A. PLACERINGS AF PUNKTERNE FREMGÅR AF FIGUR 6.

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet merdep. (kg N/ha/år)	Beregnet totaldep. (kg N/ha/år)	Max. tilladt totaldep. (kg N/ha/år)
1	2	Overdrev > 2,5 ha	0,0	0,12	1,0
2	2 el. §3	Sø	0,0	0,21	
3	2 el. §3	Sø	0,0	0,21	
4	2	Overdrev > 2,5 ha	0,0	0,11	1,0
5	2 el. §3	Sø	0,0	0,12	
6	2 el. §3	Sø	0,0	0,10	
7	2 el. §3	Sø	0,0	0,08	
8	2 el. §3	Sø	0,0	0,10	

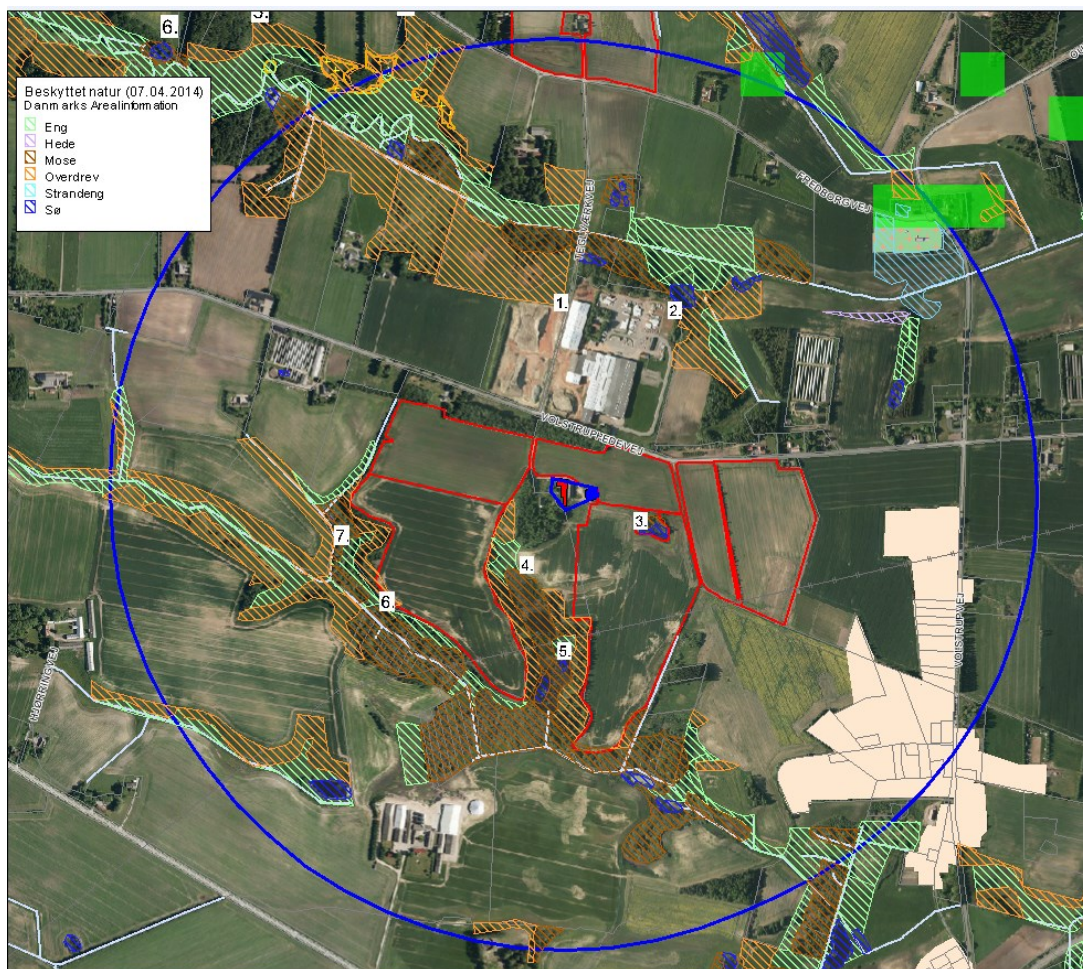
I fht. Understedvej er der ikke foretaget beregning til de nærmeste søer og moser, da de er besigtiget i forbindelse med en anden sag og det er fastslået, at der ikke er tale om lobeliesøer eller højmoser og de er dermed ikke omfattet af kategori 2.

FIGUR 6 PLACERING AF PUNKTER NÆR ANLÆGGET PÅ UNDERSTEDVEJ 157A SOM DER ER BEREGNET N-DEPOSITION TIL

TABEL 10 BEREGNING AF N-DEPOSITION FOR NATUR NÆRMEST ANLÆGGET PÅ VOLSTRUPHEDEVEJ. PLACERINGS AF PUNKTERNE FREMGÅR AF FIGUR 7.

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet mer-dep. (kg N/ha/år)	Beregnet totaldep. (kg N/ha/år)	Max. tilladt totaldep. (kg N/ha/år)
1	2	Overdrev > 2,5 ha	0,0	0,16	1,0
2	2 el. § 3	Sø	0,0	0,18	-
3	2 el. § 3	Sø	0,0	0,59	-
4	2 el. § 3	mose	0,0	0,53	-
5	2 el. § 3	Sø	0,0	0,14	-
6	2	Mose + overdrev > 2,5 ha	0,0	0,18	1,0
7	2	Overdrev > 2,5 ha	0,0	0,22	1,0

FIGUR 7 PLACERING AF NATURPUNKTER NÆR ANLÆGGET PÅ VOLSTRUPHEDEVEJ, SOM DER ER BEREGNET N-DEPOSITION TIL

Kategori 1, 2 og 3 natur

Der er ingen kategori 1-natur i området. Den maksimalt tilladte ammoniakdeposition på **kategori 2 natur** er 1,0 kg N/ha/år. Der ligger en række overdrev i området på > 2,5 ha. Ingen af disse overdrev modtager en ammoniakdeposition på > 1,0 kg N/ha/år.

Ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1 og 2, er **kategori 3 natur**. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen foretage en konkret vurdering af om der skal fastsættes krav. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er > 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition < 1,0 kg N/ha/år. Der er ingen merdeposition til naturen i området og dermed overholdes afskæringskriteriet i fht. Kategori 3.

Øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3

Ifølge DMU er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på < 1 kg N/ha. Det er altså Frederikshavns kommunes vurdering, at § 3 i naturbeskyttelsesloven umiddelbart vil være overholdt ved en ammoniak merbelastning på < 1 kg N/ha/år til naturarealer. Ingen af naturarealerne vil modtage en merdeposition ved gennemførelse af projektet.

Natura 2000 områder, bilag IV-arter

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 8, Åsted og Bangsbo Ådal med omkringliggende overdrevsområder. Området ligger omkring 5 km nordøst for anlægget. Grundet afstanden vurderer Fre-

derikshavn Kommune, at belastningen fra stald og lager ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i det internationale beskyttelsesområde.

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring det ansøgte anlæg. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Dværgflagermus, Skimmelflagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Vandflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Kommunen har desuden vurderet, at projektet ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealer, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur.

Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er, at den beregnede ammoniakfordampning er på 4.151 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldtyper, staldteknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m.

6.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem gennem www.husdyrgodkendelse.dk har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige områder, se tabel 11 og 12. Der er lavet selvstændige beregninger for hvert af de to anlæg (henholdsvis Understedvej 157A og Volstruphedevej). I tabellen ses også den vægtede gennemsnitsafstand til den nærmeste områdetype. Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på ejendommen (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

TABEL 11 LUGTGENEAFSTANDE FOR ANLÆGGET PÅ UNDERSTEDVEJ 157 (BEREGNET I SCENARIEBEREGNING 73934)

Områdetype (Beregningsmodel)	Ukorrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand, m
Byzone / Sommerhusområde (NY)	400 m	> 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse (NY)	228 m	> 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (NY)	127 m	> 1,2 gange geneafstand

Som det fremgår af ovenstående tabel overholder produktionen på Understedvej lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper.

TABEL 12 LUGTGENEAFSTANDE FOR ANLÆGGET PÅ VOLSTRUPHEDEVEJ (BEREGNET I SCENARIEBEREGNING 73935)

Områdetype (Beregningsmodel)	Ukorrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand, m
Byzone / Sommerhusområde (NY)	315 m	> 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse (NY)	218 m	> 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (FMK)	112,77 m ¹⁾	60,09 m

1) Korrigeret geneafstand samt geneafstand i nudrift er ligeledes 112,77 meter

For anlægget på Volstruphedevej er geneafstanden til samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde overholdt, idet der er over 1,2 gange geneafstanden til de pågældende områder. Geneafstanden til enkeltbolig er ligeledes overholdt, idet den korrigerede geneafstand (112,77 m) svarer til den korrigerede geneafstand i nudrift og den vægtede gennemsnitsafstand (60,09 m) er længere end 50 % af den korrigerede geneafstand.

Afstanden fra nabobeboelse til nærmeste staldanlæg på Volstruphedevej 54 er ca. 40 m. Jævnfør § 6 i husdyrloven⁶ er det ikke tilladt at foretage ændringer eller udvidelser af eksisterende husdyrbrug > 3 DE i en afstand af mindre end 50 meter fra en nabobeboelse såfremt ændringen medfører forøget forurening.

Der foretages på nuværende tidspunkt ingen ændringer i dyrehold eller staldtyper på anlægget på Volstruphedevej. Gulvtypen i slagtesvinestalden var oprindelig fuldspaltegulv, men er nu ændret til drænet gulv + spalter (33/67). Nye lovkrav om dyrevelfærd medfører, at stalde med fuldspaltegulv inden 1. juli 2015 skal ændres til stier med delvis fast eller drænet gulv. Udskiftning eller ilægning af betonelementer med fast eller drænet gulv i dele af stiens spaltegulvsareal udløser som hovedregel ikke godkendelsespligt.

Jævnfør ovenstående overholdes lugtgeneafstanden. Beregningerne af lugtemissionen viser endvidere at den samlede lugtemission beregnet som odour units (OU) fra anlægget er faldet som følge af ændringen i gulvtypen. Det er samlet kommunens vurdering at ændringen i gulvtype ikke medfører forøget forurening i form af lugt for nærmeste nabo.

Samlet set er det kommunens vurdering, at lugt fra staldanlæggene på henholdsvis Understedvej og Volstruphedevej ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er stillet følgende vilkår vedrørende lugt fra anlægget.

7. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
8. Ejendommen skal på kommunens forlangende sørge for, at der bliver lavet lugtmålinger og/eller beregninger til vurdering af gener. Udgifterne til måling, beregning og afrapportering afholdes af ejendommen.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene, samt når der spredes gylle på markerne. Bedriften skal overholde de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. blandt andet tidspunkter for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 m fra byzone samt områder i landzone udlagt til boligformål. Det er kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Af projektbeskrivelsen fremgår det, at skadedyr generelt bekæmpes i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse og kommunens anvisninger. Eventuelle flueproblemer i staldene bekæmpes med gyllefluer og med hensyn til rottebekæmpelse er der fast aftale med autoriseret firma, der gennemgår ejendommen 4 gange årligt.

Idet staldanlægget på Volstruphedevej ligger tæt på nærmeste nabo stilles der vilkår om at der skal føres logbog der dokumenter at der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer på dette anlæg.

9. Der skal føres logbog med angivelse af tidspunkt, metode og forbrug af midler til forebyggelse og bekæmpelse af fluer på anlægget på Volstruphedevej

6.4 TRANSPORT

Den interne transport på ejendommen er ifølge ansøgningen indrettet med henblik på at skabe minimal gene for naboer. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet (forår & efterår) mens øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

I forbindelse med udvidelsen vil der ske en stigning i antallet af transporter med dyr, foder, gylle m.m. Øvrige transporter vil fortsætte i omtrent samme antal som i nudriften, delvist grundet større kapacitet pr. transport. Nedenstående tabel 13 viser skønnede antal transporter før og efter udvidelsen / ændringen.

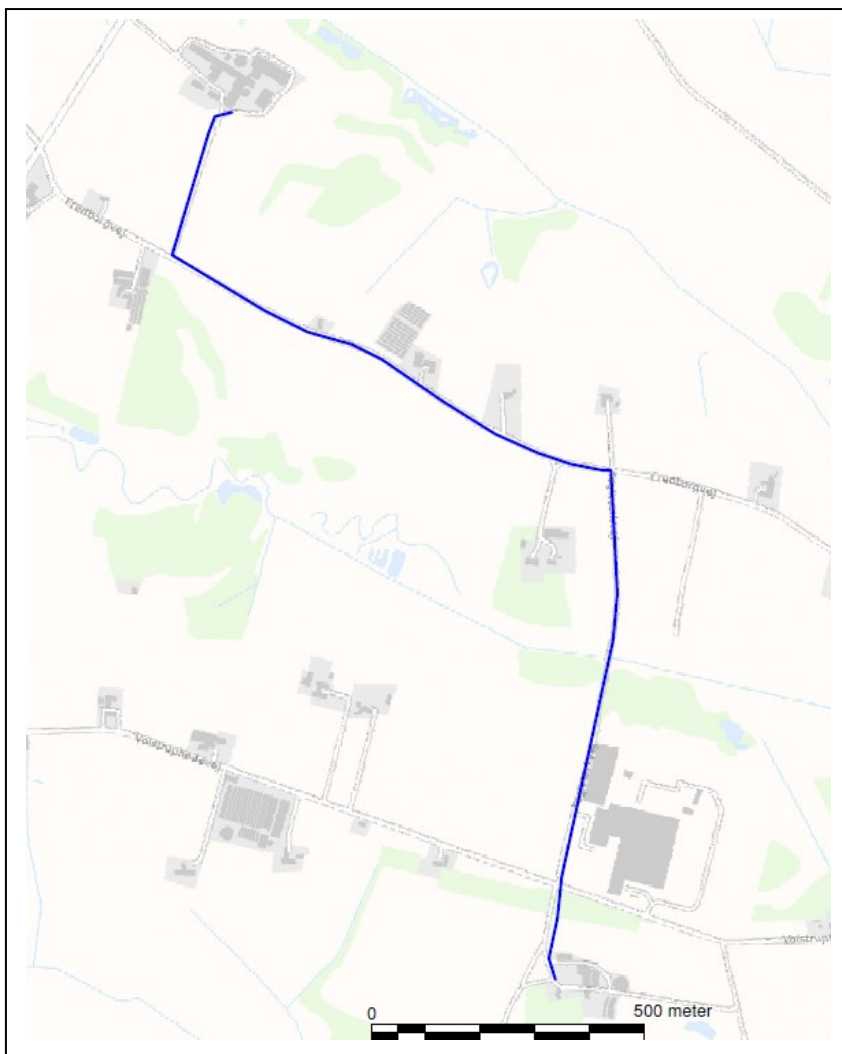
TABEL 13 ANTAL TRANSPORTER FØR OG EFTER ÆNDRINGEN

Art	Antal transporter før udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Levende dyr (søer og slagtesvin til slagteri)	23	27
Døde dyr	52	52
Indkøbt foder	88	109
Eget korn	15	15
Olie	4	4
Gylle	200	276
Dybstrøelse	36	3
Halm fra mark	20	12

Idet der er to anlæg på ejendommen vil der naturligt være transport mellem de to anlæg. Den primære transportvej mellem de to anlæg fremgår af figur 8.

I forhold til husdyrloven skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der endvidere stilles vilkår om hvilke veje der benyttes ved til - eller frakørsel. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Det er generel praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde og beboere af ejendomme i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården. Endvidere at den interne transport på ejendommen, herunder transport mellem de to anlæg, ikke vil give anledning til væsentlige gener.

FIGUR 8 VÆSENTLIGSTE TRANSPORTVEJ MELLEM EJENDOMMENS TO ANLÆG PÅ HHV UNDERSTEDVEJ 157A OG VOLSTRUPHEDEVEJ 54

6.5 STØJ, STØV OG LYS

STØJ

Støjkloder på ejendommen er ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper, indblæsning af foder i siloer, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Endelig må der påregnes støj når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen.

Foder- og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift i alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige begrænser sig normalt til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet og høstarbejdet i marken. Der pumpes gylle fra staldene hver uge.

Ifølge ansøger er stationære støjkloder placeret inde i bygningerne.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet egentlige branchespecifikke emissionskrav for støj, som derfor skal reguleres efter husdyrbrugslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold.

Ud fra en vurdering af afstanden fra anlægget på Understedvej 157 A til nærmeste naboer har Frederikshavn Kommune vurderet, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Anlægget på Volstruphedevej 54 ligger tæt på nærmeste nabo og der stilles vilkår om, at gener fra støj skal reduceres mest muligt fra dette anlæg.

STØV

Støvkilder på ejendommen vil primært komme fra fodertransport samt kørsel med maskiner.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet egentlige branchespecifikke emissionskrav for støv, som derfor skal reguleres efter husdyrbrugslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold.

Ud fra en vurdering af afstanden fra anlægget på Understedvej 157 A til nærmeste naboer har Frederikshavn Kommune vurderet, at støv fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Anlægget på Volstruphedevej 54 ligger tæt på nærmeste nabo og der stilles vilkår om, at gener fra støv skal reduceres mest muligt fra dette anlæg.

LYS

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er lys tændt om aftenen eller udendørs belysning i form af f.eks. spot. Kommunen vurderer dog, at afstanden til de nærmeste naboer vil medvirke til, at der ikke vil forekomme væsentlige lysgener.

Kommunen forventer ikke at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

10. Driften af anlægget på Volstruphedevej 54 skal indrettes så nabogener i form af støj, støv og lys reduceres mest muligt. Herunder gennem lukning af porte m.m.
11. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige gener fra støj, støv eller lys, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

Nedenstående tabel 14 viser hvordan bedriftens ejede areal ligger i forhold til kvælstof- og fosforfølsomme områder. Der indgår ikke lejet areal i bedriftens udbringningsarealer.

TABEL 14 OVERSIGT OVER AREALER

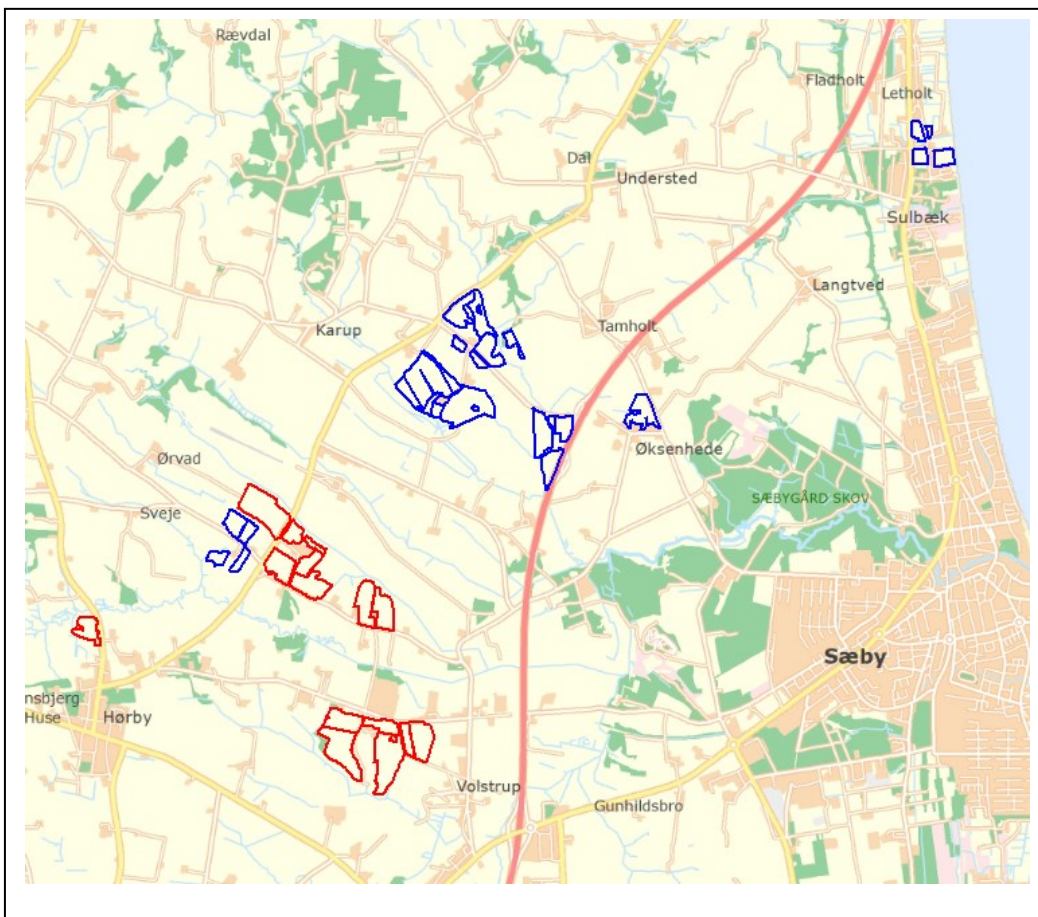
Areal	I alt, ha	Nitratfølsomt indvindingsområde	I nitratklasse 1, 2 og 3	I fosforklasse 1, 2 og 3
Ejet areal	83,95	83,95 ha	0,0	0,0

Udover eget areal indgår i alt ca. 83 ha aftalearealer. En række af aftalearealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde der er omfattet af indsatsplan. Der er derfor udarbejdet en selvstændig arealgodkendelse efter § 16 i Husdyrbrugsloven for disse aftalearealer.

Ejendommens husdyrgødning udbringes på de arealer, som fremgår af figur 9. Der udbringes med et husdyrtryk på maks. 1,42 DE/ha. Gødning fra eget kvæghold kan udbringes med op til 1,7 DE/ha, mens gødning fra svineproduktionen kan udbringes med op til 1,4 DE/ha. I gennemsnit kan ifølge beregningen i www.husdyrgodkendelse.dk udbringes op til 1,42

Arealerne fremstår i IT-ansøgningen med dels JB 2 og dels JB 4. Det fremgår af ansøgningen at jordtyperne er angivet med udgangspunkt i ansøgers markplan. Ifølge jordklassificeringen (fra Dansk Jordbrugsforskning, 1975-1979) er arealerne i området klassificeret som dels finsandet jord og dels lerblandet sandjord. Det vurderes at jordtyperne er angivet korrekt.

Arealerne er i IT-ansøgningen markeret som ikke-drænede. Kommunen har ikke undersøgt dette nærmere. Idet arealerne ikke ligger i opland til Natura 2000-område der er overbelastet med fosfor, vurderes det, at det er uden betydning for sagens behandling hvorvidt arealerne er drænet eller ej.

FIGUR 9 UDBRINGNINGSAREALER. RØDE AREALER ER EJET UDBRINGNINGSAREAL. BLÅ AREALER ER AFTALEAREALER

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen eller udbringningsarealerne. En række af arealerne grænser op til vandløb. Der er ikke stærkt skrånende arealer ned mod vandløb inden for udbringningsarealerne.

Frederikshavn Kommune har vurderet, at der med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af flydende husdyrgødning samt lovgivningens generelle krav om dyrkningsfri bræmmer mod vandløb, ikke er forøget risiko for overfladeafstrømning til vandløbet. Kommunen vurderer således, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til driften af arealerne.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

Udbringningsarealerne ligger ikke i oplande, der afvander til kvælstofsårbare Natura 2000-områder der er udlagt som nitratklasse 1, 2 eller 3. Ligeledes er der ingen af arealerne, der ligger i opland til Natura 2000-områder der er overbelastet med fosfor (fosforklasse I, II eller III) i henhold til Danmarks arealinformation. Der er derfor som udgangspunkt ikke restriktioner i forhold til udbringning af kvælstof og fosfor med husdyrgødning på arealerne.

Hovedparten af arealerne svarende til ca. 160 ha afvander til Kattegat via Sæby Å. De resterende ca. 6 ha afvander direkte til Kattegat. Sæby Å har ikke direkte udløb til et Habitatområde.

På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblanding af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat. Der er derfor foretaget en samlet vurdering af projektets påvirkning af samtlige marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000-områder i Kattegat er bl.a. arter af sæl, odder, terner og trækfugle samt forskellige marine naturtyper. En forøget næringsstofbelastning kan mindske fødegrundlaget i form af fisk, snegle, muslinger, krebsdyr, bundvegetation m.v. for de pågældende arter. Ændringer i næringsstofindholdet kan desuden ændre artssammensætningen, størrelse og udbredelse af bundflora og –fauna i en række af de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget. Miljømålet for Nordlige Kattegat er opfyldt når vandområdet mindst er i god tilstand.

Det fremgår af Vandplan 2010-2015⁷, at den hidtil gennemførte vandmiljøindsats her reduceret udledningen af næringsstoffer fra land. Dette har gennem 1990'erne og fremefter medført faldende koncentrationer af kvælstof, fosfor og til dels klorofyl i kystvandene. På trods af disse forbedringer er miljøtilstanden i det Nordlige Kattegat fortsat ikke god vurderet ud fra den nuværende tilstand af ålegræssets dybdegrænse. Kvælstofpåvirkningen synes at være den primære udslagsgivende faktor for den manglende opfyldelse af miljømålet. Påvirkningen med fosfor er under fortsat vurdering, men menes ifølge Vandplanen at have en mindre betydende rolle i de åbne farvande.

Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Miljøstyrelsen har opstillet en række afskæringskriterier for, hvornår at projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Herunder at

1. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug maksimalt må udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv)
2. Dyretrykket i det aktuelle opland ikke må have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter)

Påvirkning fra projektet i sig selv – afskæringskriteriets punkt 1

Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). På den baggrund vurderer Frederikshavn Kommune, at næringsstoffudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

⁷ Vandplan 2010-2015. Nordlige Kattegat og Skagerak. Hovedvandopland 1.1, Vanddistrikt: Jylland og Fyn. Miljøministeriet, Naturstyrelsen, 2011

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattogat og Skagerak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på ca. 3.675 tons N. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattogat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattogat 2.183 tons N/år.

Den del af nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt, der stammer fra husdyrgødning er gennem IT-ansøgningen og Farm-N beregnet til 4,4 kg pr ha for eget og lejet areal. Det svarer til ca. 370 kg i alt. Idet reduktionspotentialet for de konkrete udbringingsarealer (jf. nitratklassekortlægningen) er på gns. 63 %, giver det ansøgte anledning til en samlet påvirkning af Natura 2000-området på 137 kg N/år. Det udgør dermed under 0,1 % af den samlede N-påvirkning til Kattogat. Beregningen er alene lavet for eget og lejet areal. Aftalearealerne er vurderet i en selvstændig arealgodkendelse efter husdyrlovens § 16.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter (afskæringskriteriets punkt 2)

Med hensyn til udvikling i dyretrykket i opland til det nordlige Kattogat, er der i perioden fra 2007 til 2014 sket en reduktion i det samlede antal DE fra 74.712 til 71.178 DE⁸.

Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Tallene er korrigeret for ændringer i omregningsfaktorer for DE, således at disse ændringer indgår progressivt gennem en årrække og ikke giver anledning til store stigninger/fald i det enkelte år, hvor omregningsfaktoren ændres. Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5-10 %⁹. Lineær regression viser et sikkert fald i antallet af DE i oplandet med en forklaringsgrad (r^2) på mere end 0,5.

Udviklingen i antallet af dyreenheder afspejler den strukturudvikling der er sket indenfor husdyrproduktionen gennem en længere årrække. Samtidig med, at der sker nyetableringer og udvidelser af husdyrbrug, er der således husdyrbrug der reducerer produktionen eller lukker helt ned.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunens egne oplysninger om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det i CHR registrerede fald i antallet af DE stemmer overens med kommunens erfaringer i forbindelse med tilsyn m.v..

Idet der er tale om et stort opland (> 1.000 ha) og et stort antal DE (> 10.000 DE) i oplandet vurderer Frederikshavn Kommune, at der ikke er grund til at supplere med lokal viden omkring udviklingen i dyrehold i oplandet. Kommunen mangler desuden en sikker opgørelsesmetode til indmelding af reducerede og/eller lukkede brug.

Det vurderes endvidere, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende – der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

⁸ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

⁹ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen Erhverv. Notat af 14. marts 2011

Som tidligere nævnt, er der ingen af arealerne der ligger i opland til fosforfølsomt Natura 2000-område (fosforklasse I, II eller III). Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer for fosfor er målrettet fosforoverskuddet og sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for fosforbelastning. Vandplanernes indsats i forhold til fosfor er særligt målrettet de direkte tab fra dyrkningsfladen til vandområderne og der er således ikke i vandplanerne fastsat krav til fosforoverskud på landbrugsarealerne. Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerak er påvirkningen af disse vandområder med fosfor fortsat under vurdering, men fosfor menes at have en mindre betydende rolle i de åbne farvande.

Med hensyn til fosfor, kan der ud fra retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning samt ansøgningens konkrete tal, beregnes en worst case påvirkning fra husdyrbruget på 4,1 kg P. Forudsætningen herfor, er et fosforoverskud på arealerne på 12,1 kg P/ha svarende til en forøgelse af jordens fosforindhold på 4,8 % i godkendelsesperioden (8 år), et udbringningsareal på ca. 84 ha og en worst case udvaskning på 1 kg P/ha. Med udgangspunkt i vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerak (korrigeret med forholdstal for de enkelte deloplande) er den samlede fosforafstrømning til Nordlige Kattegat på ca. 80 t P/år. Det betyder, at husdyrbrugets del af påvirkningen svarer til langt under 1 % af den samlede påvirkning. Som for nitrat vurderes det, at en fosforpåvirkning med under 1 henholdsvis 5 % af den samlede påvirkning ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder.

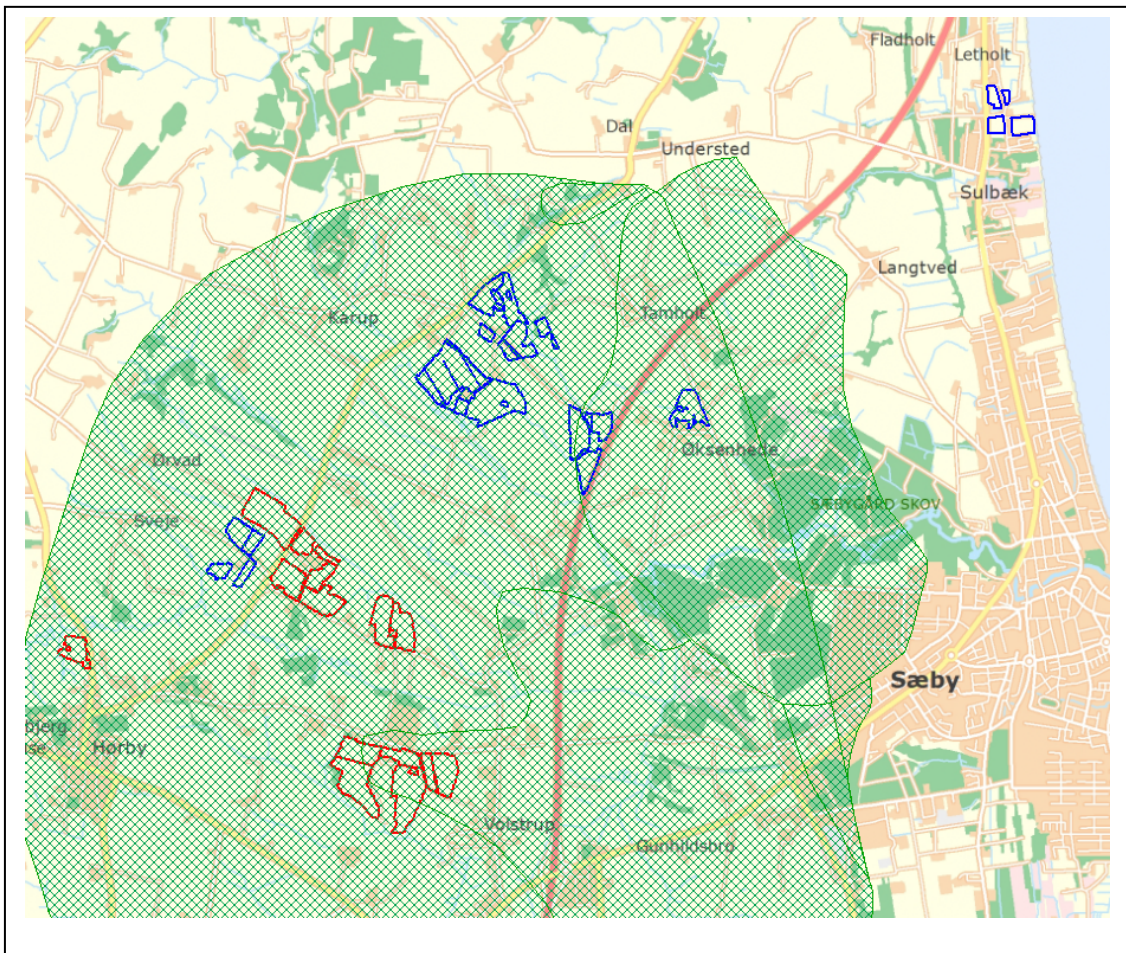
Der er endvidere foretaget en landskabelig risikovurdering for at afklare transportveje for fosfor fra mark til vandløb og videre til de marine områder. Der er ingen af udbringningsarealerne der er stærkt skrånende mod vandløb og det vurderes på den baggrund, at risikoen for overfladetab af fosfor fra arealerne er begrænset.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter kan give anledning til væsentlig kvælstof- eller fosforpåvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat.

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

Stort set alle ejede og lejede udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde der er omfattet af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse – se figur 10. En række af arealerne ligger samtidig i indvindingsopland til henholdsvis Sæbygård Vandværk (aftaleareal) og Ørnedalsværket (ejet areal). Overlap mellem udbringningsarealer og nitratfølsomme indvindingsområder samt indvindingsoplande fremgår af figur 11.

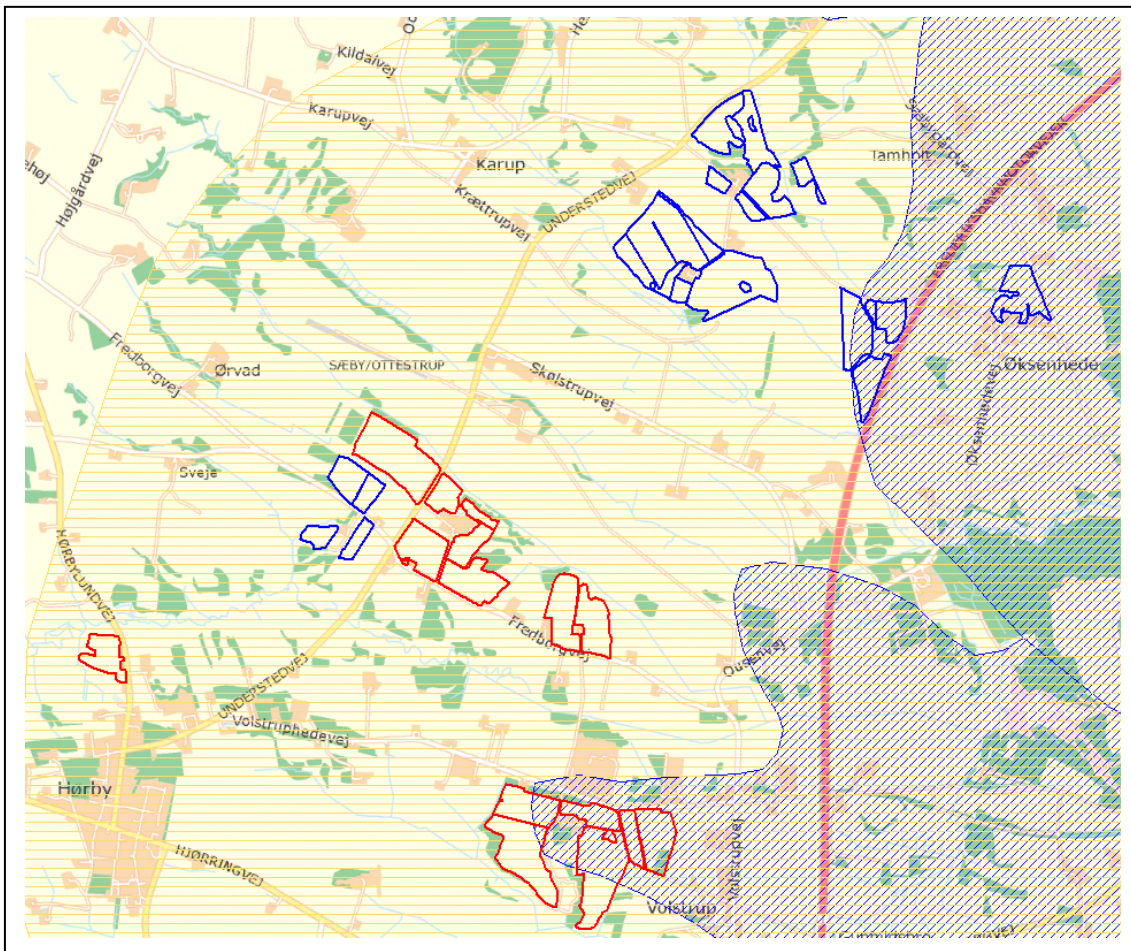
Når der er udarbejdet en indsatsplan i området, skal kommunen i forbindelse med tilladelser og godkendelser efter husdyrbrugsloven fastsætte vilkår, så godkendelsen lever op til indsatsplanen.

FIGUR 10 GRØN SKRAVERING: OMRÅDE DER ER OMFATTET AF INDSATSPLAN FOR GRUNDVANDSBESKYTTELSE, KORTLÆGNINGSOMRÅDE 1427 SÆBY. PÅ KORTET SES OGSÅ EJET AREAL (RØD STREG) SAMT AFTALEAREAL (BLÅ STREG)

Det fremgår af indsatsplanen for Ørnedalværket og for Sæbygårdværket, at der for arealer beliggende i indvindingsopland til de pågældende vandværker må være en maksimal udvaskning på 50 mg nitrat/l. Der er dog ikke krav om en udvaskning der er lavere, end den udvaskning der vil være ved dyrkning uden husdyrgødning (planteavlsregel). Dette krav vedrører hele eller dele af de ejede marker, der i ansøgningen er oplyst med mark nr: 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0 og 48-0. Arealerne fremgår af figur 12. Kravet vedrører desuden en række aftalearealer. Disse behandles selvstændigt i en arealgodkendelse efter husdyrlovens § 16.

Det fremgår af IT-ansøgningen (skemaID 62416, version 9) at der fra de pågældende ejede arealer er en udvaskning fra rodzonen på 82 mg nitrat/l. Udvasningen ved dyrkning uden husdyrgødning er beregnet til 84 mg nitrat/l. Kravet om at der ikke må være en udvaskning højere end svarende til planteavl er således overholdt. En forudsætning herfor er at ovennævnte arealer dyrkes med grundvandsædskifte G4 og at der på bedriftens samlede areal etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

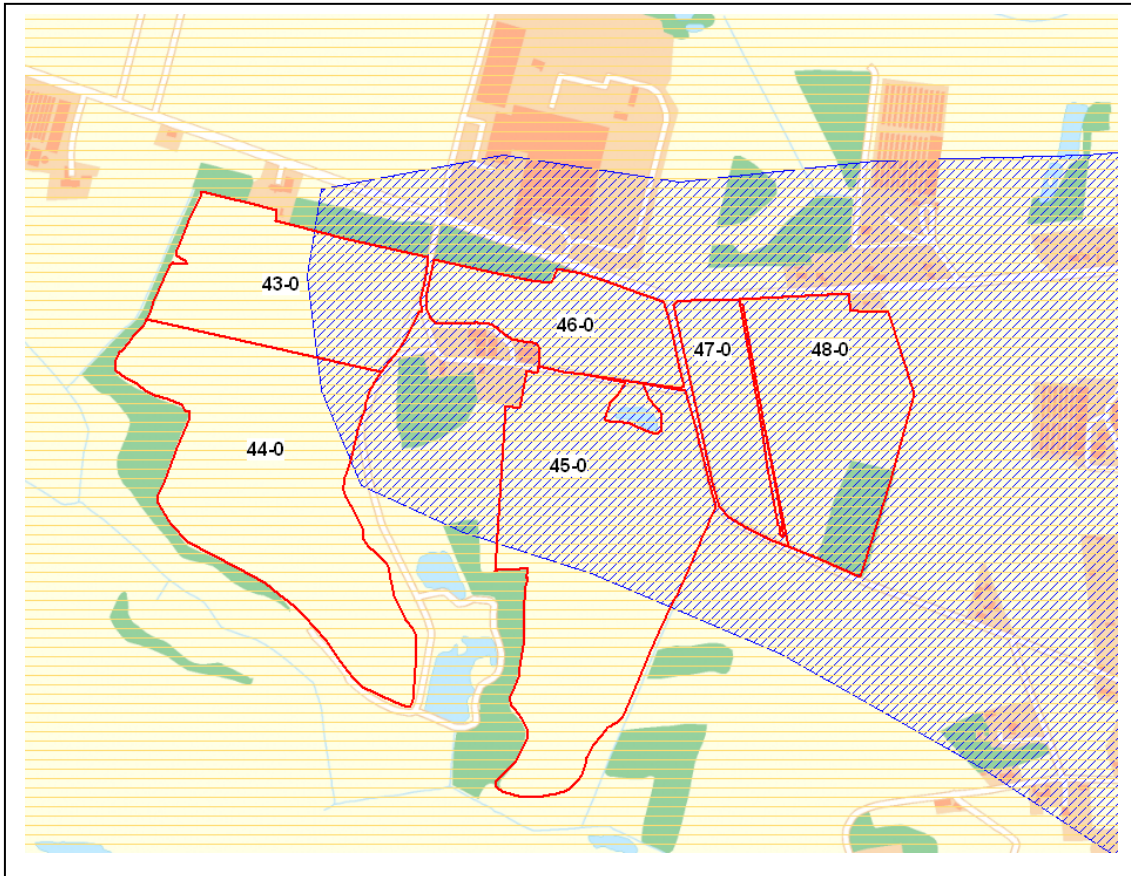
FIGUR 11 UDBRINGNINGSAREALER (RØD OG BLÅ STREG), NITRATFØLSOMT INDVINDINGSOMRÅDE (GUL SKRAVERING) OG INDVINDINGSOPLANDE TIL VANDVÆRKER (BLÅ SKRAVERING)

Det fremgår endvidere af indsatsplanen, at der for arealer i nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser (OSD 1427), ikke må ske en stigning i udvaskningen, hvis den aktuelle udvaskning er over 50 mg nitrat/l. Dette vedrører de øvrige ejede arealer hørende til bedriften Understedvej 157A. Det fremgår af IT-ansøgningen (skemaID 62416, version 9) at der fra disse arealer er en udvaskning fra rodzonen på henholdsvis 73 mg nitrat/l (JB 4) og 93 mg nitrat/l (JB 2). I forhold til nudrift sker der ikke en stigning i nitratudvaskningen fra disse arealer. Forudsætningen herfor er, at der på bedriftens samlede areal etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

En stor del af aftalearealerne er ligeledes omfattet af krav til nitratudvaskning i medfør af indsatsplanen. Dette reguleres i en selvstændig arealgodkendelse for aftalearealerne.

Beregningen af nitratudvaskningen er foretaget med sædskifte S4 og G4 (for de ejede marker 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0 og 48-0). Referencesædskiftet er ligeledes S4. De pågældende arealer fremstår i IT-ansøgningen med jordtyperne JB2 og JB4. Det vurderes at jordtyperne er angivet korrekt.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion på de givne forudsætninger og med nedenstående vilkår ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

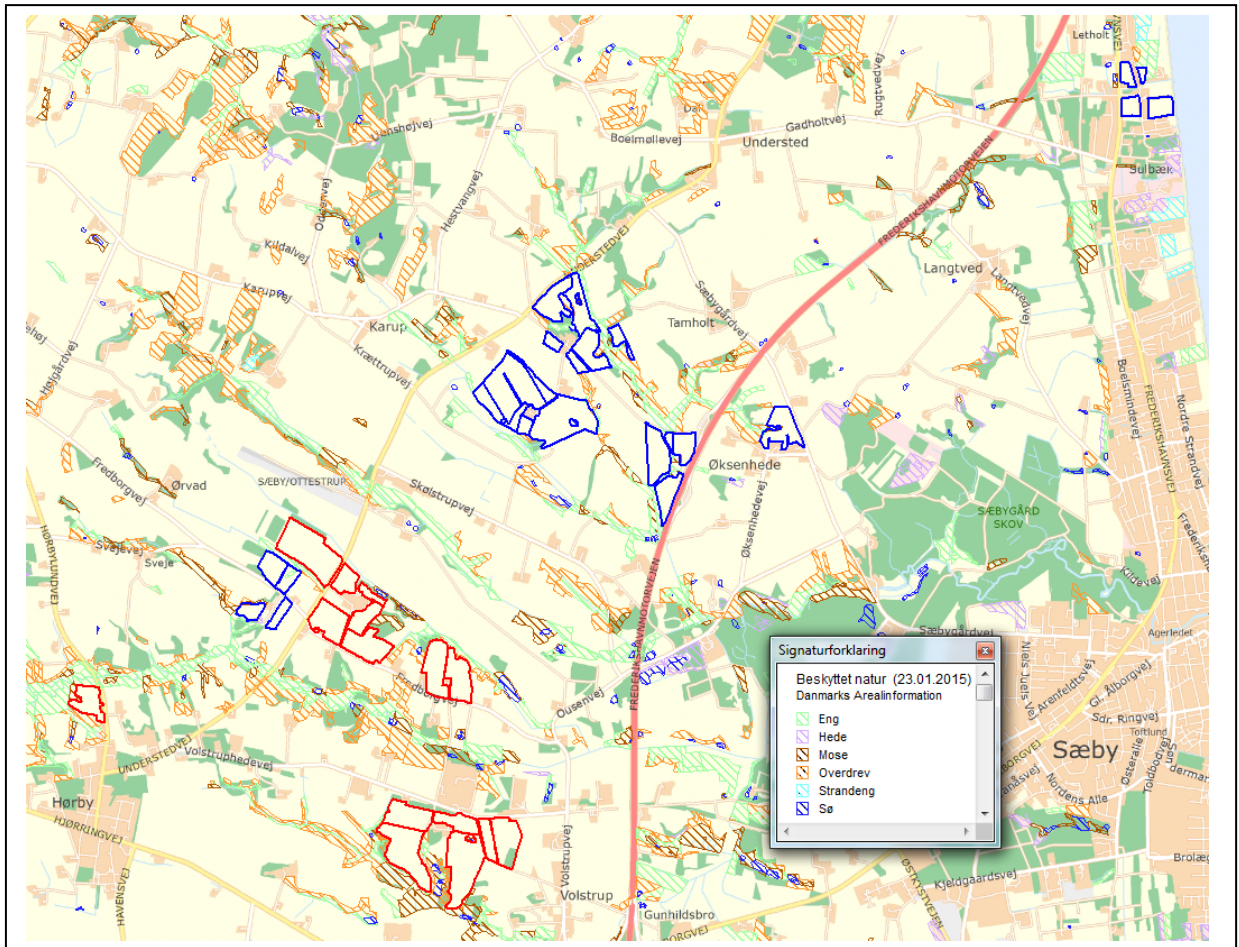
FIGUR 12 EJET AREAL I INDVINDINGSOPLANDTIL VANDVÆRK

12. Der skal på ejendommens udbringningsarealer etableres min. 1 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og N-gødsning.
13. Arealerne på figur 12 (i ansøgningen oplyst med marknummer 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0 og 48-0) skal drives med sædskiftet G4. Sædskifter med tilhørende udvaskningsindeks fremgår af bilag 2.

7.5 PÅVIRKNING AF NATUR, NATURA 2000 SAMT BILAG IV ARTER

Ejendommens udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som hhv. jordbrugsområde og naturområde. Der er ingen overlap med beskyttet natur og der er ingen arealer indenfor fredninger. Områdets arealer med beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår af figur 13. Vær opmærksom på beskyttede diger i kanten af mark 43-0 og 46-0.

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne. Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødsning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det ansøgte projekt.

FIGUR 13 OMRÅDETS AREALER MED § 3-NATUR

En mindre del af udbringningsarealer ligger indenfor en økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Natura 2000-områder og habitatdirektivets bilag IV-arter

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 8, "Bangsbo og Åsted ådal med omkringliggende overdrevsområder". Området ligger omkring 5 km nordøst for det nærmeste udbringningsareal. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune, at belastningen fra udbringningsarealerne ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Se ovenfor under anlæg.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrbrugsloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT (bedst tilgængelig teknologi). BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation hertil.

Når kommunen skal vurdere, om projektet lever op til BAT, tages der udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Med baggrund i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier kan der beregnes et niveau for kvælstofemissionen fra ejendommen, som bør være opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kommunen beregner dette BAT-niveau til 4.151 kg N/år, jf. nedenstående tabel 15. I beregningen er BAT-niveauet for smågrise og for søer i farestald beregnet som for eksisterende stalde. BAT-niveau for løbedrægtighedsstalden og for slagtesvinestald beregnes som for nyt / nyrenoveret staldanlæg. I beregningen af BAT-niveau for ammekvæg, er der korrigeret for de 5 måneder som kreaturerne er på græs. Generelt er der for korrigeret for afvigende vægtintervaller.

TABEL 15 BEREGNING AF BAT-NIVEAU FOR BEDRIFTENS SAMLEDE PRODUKTION

Staldanlæg	Antal dyr	Korrigeret emission / dyr	Samlet emission (kg N/år)
Løbedrægtighedsstald	90 søer i ekst. stald 910 søer i nyt/renoveret staldanlæg	1,82	1.824
Ekst. farestald	1.000 søer	0,750	825
Eksisterende stalde	3.500 smågrise	0,041	143
Eksisterende stalde	3.305 slagtesvin	0,400	1.304
Ammekvæg	10 ammekøer med opdræt + tyre	Korrigeret for afgræsning i 5 mdr.	55
I alt	-	-	4.151

Den ansøgte produktion medfører en emission på **4.151 kg N/år**. Det ansøgte husdyrbrug overholder således det vejledende BAT-niveau, hvorfor der ikke som udgangspunkt er anledning til at antage, at det er BAT at lave yderligere tiltag på ejendommen.

I forhold til fosforudledning angiver Miljøstyrelsen i de vejledende emissionsgrænseværdier, at når der udbringes husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringingsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Langt størstedelen af tabet af fosfor til fra landbruget vandmiljøet er dog historisk betinget som følge af ophobning gennem årene af fosfor i jordens pulje. Denne ophobning er på landsplan nedbragt ved, at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 1980'erne.

Herudover giver beskyttelsesniveauet i husdyrbrugsloven mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de arealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder. Derfor er risikoen for tab af fosfor generelt væsentlig mindre i dag end tidligere. Da BAT også indebærer, at der skal findes en passende balance mellem de forskellige miljøpåvirkninger og dertil svarende omkostninger, finder Miljøstyrelsen ikke, at det er miljøøkonomisk eller proportionelt hensigtsmæssigt at prioritere en yderligere begrænsning af fosfor på bekostning af begrænsningen af ammoniakemissionen. Derfor bør yderligere krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT baseres på omkostningsneutrale teknikker.

Den eneste teknik, der vurderes at være omkostningsneutral, er optimering af fosforudnyttelse hos svine. Herved fastlægges emissionsgrænseværdien for slagtesvin, søer og smågrise til, at husdyrgødningen maksimalt må have et indhold af fosfor, der svarer til henholdsvis 20,5 kg P/DE ab lager for slagtesvin, 23 kg P/DE ab lager for søer og 27,8 kg P/DE ab lager for smågrise.

Dette svarer til at den ansøgte svineproduktion har et samlet BAT-emissionsniveau for fosfor på 7.924 kg P ab lager.

Det fremgår af ansøgningen, at den ansøgte svineproduktion har et fosforniveau på 7.699 kg P ab lager. Da dette ligger lavere end BAT-emissionsniveauet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT for fosfor. Der er ikke foretaget fodringsmæssige korrektioner med henblik på at overholde BAT-niveauet for fosfor. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til dette.

I tidligere afsnit af miljøgodkendelsen er BAT i forhold til staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning og forbrug af vand og energi gennemgået. I nedenstående afsnit 8.1 gives en beskrivelse af management og egenkontrol mens Frederikshavn Kommunes samlede vurdering af BAT fremgår af afsnit 8.2.

8.1 MANAGEMENT OG EGENKONTROL

Ansøger har redegjort for følgende tiltag indenfor management og egenkontrol.

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi og resourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødskning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen vurderer at bedriften lever op til BAT for så vidt angår management og egenkontrol. Det bemærkes at der er lovkrav omkring hovedparten af ovennævnte punkter medfør af anden lovgivning. Det gælder bl.a. gødningsplanlægning, medicin- og sprøjtejournal. Der er derfor ikke behov for at stille vilkår til disse forhold i denne miljøgodkendelse.

8.2 SAMLET VURDERING VEDRØRENDE BAT PÅ BEDRIFTEN

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugsloven er overholdt.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

Ansøger har redegjort for følgende overvejelser (kursiv) i forhold til alternative løsninger og 0-alternativet.

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Men da udvidelsen er med et relativt begrænset antal dyr, vil den logistiske udfordring ved at passe dyr på 3 ejendomme blive for stor til at det økonomisk vil være forsvarligt.

Med udvidelsen opnås en harmonisk bedrift med begrænset transport af levende dyr, ligesom der opnås en miljømæssig gevinst for de nærliggende naturarealer idet ammoniakemissionen mindskes for anlægget. Samtidig er ejendommen placeret optimalt i forhold til naboer og vil derfor medføre en meget begrænset påvirkning af omgivelserne.

0-alternativet vil medføre en fortsat høj ammoniakemission, ligesom der vil være en dårligere udnyttelse af kvælstoffet i marken. 0-alternativet vil medføre, at ejendommens produktion stagnerer og ad åre vil blive mindre konkurrencedygtig.

Den nuværende produktion omfatter en meget stor anvendelse af strøelse i staldene og er derfor arbejdsmæssigt meget krævende. De nyindrettede stalde skal være med til at lette arbejdet i staldene. Samtidig er de nyindrettede stalde samlet set mere miljøvenlige idet al produceret husdyrgødning fra disse stalde håndteres som flydende husdyrgødning med en højere udnyttelse % end dybstrøelse.

Med udvidelsen lever produktionen op til de skærpede krav til BAT og 30 % ammoniakreduktion. Der investeres således i ny teknologi til at reducere belastningen fra farmen. Samtidigt lever ejendommen op til de skærpede krav til udbringning af husdyrgødning, herunder fosfor- og nitratklasser. Disse miljøforbedringer vil udeblive hvis ikke udvidelsen gennemføres.

10.1 GRUNDVANDSSÆDSKIFTE

	Grundvandssædskeer	Andel af skiftet med miljøgræs	Udvaskningsindeks
G1	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 10 % miljøgræs	< 15 %	104
G2	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 20 % miljøgræs	15-25 %	99
G3	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 30 % miljøgræs	25-35 %	95
G4	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 40 % miljøgræs	35-45 %	93
G5	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 50 % miljøgræs	45-55 %	87
G6	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 60 % miljøgræs	55-65 %	83
G7	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 70 % miljøgræs	65-75 %	80
G8	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 80 % miljøgræs	75-85 %	75
G9	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 90 % miljøgræs	85-95 %	70
G10	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 100 % miljøgræs	> 95 %	65

10.2 SITUATIONSPLAN FOR ANLÆG PÅ VOLSTRUPHEDEVEJ

10.3 SITUATIONSPLAN FOR ANLÆG PÅ UNDERSTEDVEJ

